

Lær om Retten til Uddannelse

på den syvende årlige

ELSA DAY

28TH NOVEMBER 2018

elsa

The European Law Students' Association

ELSA DAY
"all different, all together"

ELSA GIVER DIG EN VUE OVER

FN'S VERDENSMÅL OM KVALITETSUDDANNELSE

Klik på tekst fremhævet *i kursiv*, for at blive ledt til mere information om det fremhævede.

Prøv også *vores quiz* på elsa.dk/aktiviteter/elsaday

ELSA DAY
"all different, all together"

Lær om Retten til Uddannelse på den syvende årlige ELSA Day

FORORD

Dette dokument har til formål at give **et overblik** omkring retten til uddannelse, status for opfyldelsen af verdensmålene for bæredygtig udvikling nr. 4 om kvalitetsuddannelse samt hvilke projekter, der driver udviklingen. **Du kan klikke på tekst fremhævet i kursiv, for at blive ledt til mere information om det fremhævede.**

Dokumentet er udarbejdet af ELSA Denmark i anledning af den syvende ELSA Day, som skaber opmærksomhed om **retten til uddannelse** med udgangspunkt i *De Forenede Nationers 2030 verdensmål for bæredygtig udvikling nr. 4 om kvalitetsuddannelse, Europarådets uddannelsesprogram og Europarådets politikprogram for 2018-2019 "Better Education for Better Democracies"*. Læs mere om *Europarådets arbejde med de 17 verdensmål* her.

ELSA Day er et årligt opmærksomhedsprojekt i ELSA, hvor 44 landegrupper og mere end 300 lokalgrupper står sammen under mottoet "**all different, all together**" om at skabe opmærksomhed omkring en specifik menneskerettighed. Projektet udbreder ELSAs generelle formål om at bidrage til juridisk uddannelse, fostre gensidig forståelse og fremme social ansvarlighed blandt jurastuderende og unge jurister. Du kan finde os på sociale medier under **#ELSADay** og **#alldifferentaltogether**.

FN-KONVENTIONEN OM ØKONOMISKE, SOCIALE OG KULTURELLE RETTIGHEDER

Retten til uddannelse har ophæng i *FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder artikel 13*, hvor 173 stater har skrevet under på "enhvers ret til uddannelse". For fire af disse stater, inklusive USA, er dokumentet endnu ikke gjort juridisk bindende. Der er fortsat 24 stater, som ikke har skrevet under.

Retten til uddannelse sigter blandt andet til menneskets fulde personlige udvikling og erkendelse af dets værdighed. Lidt mere konkret skal uddannelsen gøre det muligt for alle at gøre en nyttig indsats i et frit samfund. Uddannelsen skal medvirke til at skabe forståelse, fredsommelighed og venskab mellem nationer og racegrupper, samt mellem etnologiske grupper og religiøse grupper.

Artikel 13 fastsætter, at grundskole skal være tvungen og gratis for alle. Mellemskoletrin skal være tilgængelige for alle, mens højere undervisningstrin skal være ligeligt tilgængelige. Uddannelsessystemet må ikke diskriminere bestemte grupper, hvilket blandt andet betyder, at borgere med særlige behov skal inkluderes.

I DANMARK OG I VERDEN

I Danmark skal alle have adgang til folkeskolen. Der findes også regler om tilgængelighed på højere niveauer i uddannelsessystemet. Der findes *for eksempel* detaljerede regler om hjælpemidler til børn og unge, som skal iværksættes inden en elev kan udelukkes fra en teknisk skole.

Det er næppe overraskende, at retten til uddannelse ikke er beskyttet i samme grad alle steder i verden. Det adresserer *FN's verdensmål om bæredygtig udvikling* ved at sætte specifikke minimumsstandarder, der skal være sikret i 2030. Det *fjerde mål* omhandler retten til uddannelse, og målet deles op i syv resultatmål, som du kan få overblik over nedenfor.

Europarådet arbejder lige nu på en strategi, der skal sikre alle borgere **kompetencer til et liv i demokratisk kultur** i de 50 stater, som deltager i Europarådet. Det handler blandt andet om kernekompetencer, såsom demokratiske værdier og kritisk forståelse.

Strategien skal gennemføre en omfattende reform, som sætter en international referenceramme for uddannelse i demokratiske samfund. Referencerammen blev lanceret på en konference i København i april 2018 under Danmarks formandskab, og det var et skridt på vejen til at opnå uddannelse for bæredygtig udvikling og globalt borgerskab.

The European Law Students' Association

ELSA DENMARK

FN's SYV RESULTATMÅL FOR AT OPNÅ BÆREDYGTIG UDVIKLINGSMÅL Nr. 4 OM KVALITETSUDDANNELSE 2030

1

Universel primær og sekundær uddannelse er et mål om, at alle piger og drenge i 2030 gennemfører uddannelse, der svarer til dansk folkeskole.

2

Tidlig barndomsudvikling og universel pre-primær uddannelse er et mål om, at alle piger og drenge i 2030 har adgang til den aktivitet, de har behov for, for at være klar til skole.

3

Lige adgang til teknisk/erhvervsfaglig og højere uddannelse er et mål om at undgå diskrimination og korruption, samt sikre, at omkostningerne ved højere uddannelse er overkommelige.

7

Uddannelse for bæredygtig udvikling og globalt statsborgerskab er det mest komplekse og visionære mål. Det sigter overordnet til, at læring skal fremme en bæredygtig udvikling og fred, ved at borgere gøres i stand til at deltage i det globale samfund. Det indebærer blandt andet forståelse af andre kulturer, andre religioner, ligestilling og af almen historie.

6

Universel ungdomslæsegygtighed er et mål om at alle unge og en væsentlig del af alle voksne kan læse bogstaver og regne.

4

Relevante kvalifikationer for hæderligt arbejde er et mål om at sikre at menneskers færdigheder kan følge med tiden, så de kan få hæderlige jobs på arbejdsmarkedet. Fokus er i høj grad på sprogkundskaber og interkulturel forståelse.

5

Kønslighed og inklusion er et mål om at alle uddannelsesniveauer også reelt er tilgængelige for alle køn og etniciteter, samt de sårbare, såsom handicappede og børn i sårbare situationer.

ELSA DAY
"all different, all together"

Læs hvad det konkret dækker over

ELSA DAY
"all different, all together"

HER ER NOGLE KONKRETE PROJEKTER FOR KVALITETSUDDANNELSE

FÆLLES HISTORIE er emnet for Europarådets analyseprojekt *Historieundervisning i det nutidige Europa*. Det skal ende ud i vejledninger til politikere, pensumudviklere og undervisere, så de kan imødegå den øgede kompleksitet i det 21'ende århundrede.

MØDER MELLEM FORSKELLIGE KULTURER medfører måske mere refleksion med Europarådets *autobiografi for interkulturelle møder*, som er et værktøj til at hjælpe menneskers refleksion over deres møder med folk fra andre kulturer. Undervisere kan tage et gratis online-kursus, som for eksempel kan benyttes i optakten til en studietur.

DIGITAL BORGERSKABSUDDANNELSE har været i fokus siden 2016. Projektet går ud på at gøre unge i stand til at deltage i det demokratiske samfund på internettet på en måde, der er sikker, effektiv, kritisk og ansvarlig. Derfor søger projektet at informere og opfordre til diskussion og vidensdeling. Via linket kan du blandt andet se *videoen "beat bullying" om mobning i skolen og på nettet, og en podcast til forældre om at opdrage børn i internettets æra*. Danmark er godt med på området med initiativet *Digital Dannelse*, som i 2017 samlede *fagrettede materialer* inden for følgende temaer: God tone i online kommunikation, it-sikkerhed, digitale kompetencer til at producere i en digital tidsalder og digital interaktion med det offentlige.

MOBILITET FOR STUDERENDE OG FORSKERE er formålet med *Lissabonkonventionen om gensidig anerkendelse af højere uddannelse*, som opstiller krav om, at stater ensarter og anerkender hinandens uddannelser. Europarådets *ETINED-plattformen* vejleder i øvrigt stater i kamp mod korruption ved at adressere etik og gennemsigtighed.

INKLUSION efter resultatmål 5 omhandle specifikt FLERSPROGEDE. Uddannelsessystemerne skal omfavne sproglige diversiteter og flersprogethed. *Europarådets guide til flersproget uddannelse* hjælper lovgivere med tilgange til uddannelsespolitik og analyse af fordele samt ulemper, uden at foregribe lovgivernes valg af politik. Desuden har Europarådet samlet en værktøjskasse til *sproglig integrering af voksne migranter*.

Institut for Menneskerettigheder har desuden i 2017 skrevet en *rapport om retten til uddannelse med undertitlen "Når børn med handicap ikke går i skole"*, hvor de kommer med deres anbefalinger til Undervisningsministeriet, for bedre at sikre BØRN OG HANDIKAPPEDES ret til uddannelse.

IMMIGRANTER OG FLYGTNINGE er særligt udsatte, når det gælder adgang til uddannelse og hæderligt arbejde. Det skyldes for eksempel at immigranter er afhængige af at et andet land anerkender deres uddannelse. Der findes *europæiske samarbejde om anerkendelse af kvalifikationer*, som sigter til at fremme denne gensidige anerkendelse. I EU skal stater anerkende kvalifikationer fra EU-borgere på samme vilkår som egne statsborgere. *Samarbejdets netværk* søger at fremme anerkendelsen, for eksempel så også tredjelandsborgere kan få anerkendt deres kvalifikationer. Desuden har FLYGTNINGE ofte mistet deres dokumenter. Europarådet har derfor et pilotprojekt, hvor flygtninge kan blive vurderet og tage et særligt fleksibelt *Europæiske Kvalifikationspas* for at dokumentere deres kvalifikationer.

elsa

The European Law Students' Association

ELSA DENMARK